

Çocuğunuza “İç Çamaşırı Kuralı”nı öğretin

Yaklaşık her beş çocuktan biri cinsel şiddete maruz kalmaktadır; buna cinsel istismar da dahildir. Çocuğunuzun böyle bir durumla karşılaşmasını önleyebilirsiniz. İşte bunun için ona İç Çamaşırı Kuralı'nı öğretiniz.

İç Çamaşırı Kuralı

İç Çamaşırı Kuralı, anne-baba ve çocuk bakıcılarının çocuklara, yabancı kişilerin vücutlarına dokunamayacağına, dokundukları takdirde kimden ve nasıl yardım isteyebileceklerini açıklayan basit bir kuraldır. İç Çamaşırı Kuralı nedir? Çok basit; başkaları çocukların iç çamaşırına ve çamaşırın iç kısmındaki bedenlerine dokunamazlar. Çocuklar da aynı şekilde başkalarının bu yerlerine dokunmamalıdır. Bu kural, aynı zamanda çocuklara, vücutlarının kendilerine ait olduğunu, iyi ve kötü sınırları, iyi ve kötü temas türlerinin olduğunu anlatmaya yardımcı olur.

İç Çamaşırı Kuralı'nı nasıl öğretmeli?

İç Çamaşırı Kuralı, anne-baba ve bakıcıların çocuklarıyla diyalog kurmalarına yardımcı olmak amacıyla oluşturulmuştur. Bu kural, cinsel istismarı önlemeye yönelik çok etkili bir araçtır. İç Çamaşırı Kuralı'nın 5 önemli öğretisi vardır.

1. Vücudunuz size aittir

Çocuklara vücutlarının kendilerine ait olduğu ve hiç kimsenin, kendi izinleri olmadan, vücutlarına dokunamayacağı öğretilmelidir. Küçük yaşlardan başlayarak cinsellik ve “vücudun özel bölgeleri” ile ilgili açık ve doğrudan iletişim, cinsel organlar ve vücudun diğer kısımlarının doğru adlarını kullanmak çocukların neye izin vermediğini anlamalarına yardımcı olacaktır. Çocukların, sevdikleri bir insandan gelse bile, bir öpücüğü veya bedensel teması reddetme hakları vardır. Çocuklara, uygunsuz bedensel temasa karşı derhal ve kesin bir biçimde “Hayır” demeleri, güvenli olmayan durumlardan kaçınmaları ve bunu güvendikleri bir yetişkine anlatmaları öğretilmelidir. Çocuklara, birileri şikayetlerini ciddiye alıncaya kadar bu konuyu anlatmaları gerektiğinin vurgulanması da önemlidir.

Kitapta 'El', daima Kiko'ya dokunmadan önce ondan izin istemektedir. Kiko da 'El' e izin vermektedir; fakat 'El' Kiko iç çamaşırına dokunmak istediğinde Kiko “Hayır!” der. Anne-baba ve bakıcılar, bu sahneyi kullanarak çocuklarına her an “Hayır” diyebileceklerini anlatabilirler.

2. İyi bedensel temas - kötü bedensel temas

Çocuklar, uygun ve uygunsuz bedensel temasın farkını her zaman ayırtedemeyebilirler. Bu sebeple, çocuğa, başkalarının onun vücudunun özel kısımlarına bakmasının veya dokunmasının ya da bunu istemesinin doğru olmadığını söyleyin. İç Çamaşırı Kuralı, çocuklara çok açık, anlaşılır ve hatırlanması kolay bir sınırı öğrenmelerinde yardımcı olur; bu sınır iç çamaşırıdır. Bu kural aynı zamanda yetişkinlerin çocuklarla bu konuda bir diyalog kurmalarına da yardımcı olur. Karşılaştıkları davranışın kabul edilebilir bir davranış olduğundan emin olmadıklarında, çocukların mutlaka güvendikleri bir yetişkinden yardım istemeleri gerektiğini anlamaları için elinizden geleni yapın.

Kiko, kitapta, iç çamaşırına dokunulmasını reddediyor. Anne-babalar, çocuklarına, bazı yetişkinlerin (doktorlar, bakıcılar, anne ve babalar gibi) çocuklara dokunmak zorunda kalabileceğini, ancak en ufak bir rahatsızlık hissettiklerinde “Hayır” demeleri gerektiğini açıklamalı ve onları gerektiğinde “Hayır” demeye teşvik etmelidir.

3. İyi sınırlar – kötü sınırlar

Gizlilik, cinsel istismar yapan kişilerin en sık başvurdukları taktiklerden biridir. İşte tam bu sebeple, çocuklara iyi sınırlar kötü sınırlar arasındaki farkın anlatılarak bir güven ortamının yaratılması önemlidir. Çocukları endişelendiren, rahatsız eden, onları ürküten ya da üzen tüm sınırlar kötü sınırlar ve saklanmamalıdır; tam tersi güvenilir bir yetişkine (anne-babaya, öğretmene, polise, doktora) anlatılmalıdır. Kitapta 'El', Kiko'yu, biri ona uygunsuz bir biçimde dokunmak isterse bu davranışa karşı sesini yükseltmeye teşvik etmektedir.

Bu sahne, kötü sınırlar (çocuğu üzen ve endişelendiren birşey) iyi sınırlar (örneğin, bir sürpriz doğum günü partisi gibi) arasındaki farkı çocuğa anlatırken kullanılabilir. Anne ve babalar, çocuğu, kötü sınırları kendileriyle paylaşması için teşvik etmelidir.

4. Önleme ve koruma yetişkinlerin sorumluluğundadır

Çocuklar istismara uğradıklarında utanç, suçluluk ve korku duygularını yaşarlar. Böyle durumlarda yetişkinler, cinsellik etrafında bir tabu oluşturmaktan kaçınmalı ve çocukların üzüldükleri, endişe duydukları ve kederli oldukları anlarda hangi büyüğe başvurabileceklerini bilmelerini sağlamalıdır. Çocuklar birşeylerin doğru olmadığını hissedebilirler. Yetişkinler her zaman çocukların duygu ve davranışlarına duyarlı ve açık olmalıdır. Çocuğun bir başka yetişkinle veya bir başka çocukla temas kurmayı reddetmesinin pek çok nedeni olabilir. Buna saygı gösterilmelidir. Çocuklar daima anne ve babalarıyla bu konuda konuşabileceklerini hissetmelidir.

Kitaptaki 'El', Kiko'nun dostudur. Yetişkinler, çocuklara günlük yaşamlarında destek olmak için vardır. Cinsel şiddetin önlenmesi öncelikle yetişkinlerin sorumluluğundadır ve yetişkinler bu konudaki sorumluluğu çocuğa yüklemekten kaçınmalıdır.

5. İç Çamaşırı Kuralı'yla birlikte ele alınacak diğer faydalı ipuçları

Haber verme ve açıklama

Çocuklara, kendileri için bir güvenlik ağı oluşturacak yetişkinlerin kimlerden oluşabileceği hakkında bilgi verilmelidir. Çocuklar, bu ağ içinden güvendikleri, kendilerini dinlemeye ve yardım etmeye hazır yetişkinleri seçmeye teşvik edilmelidir. Güvenlik ağından sadece bir kişi çocukla birlikte yaşayan biri olmalı, diğer kişi ise en yakın aile fertlerinin dışında biri olmalıdır. Çocuklar böyle bir güvenilir ağdan nasıl yardım isteyeceklerinin bilincinde olmalıdır.

Olayın bilinen faileri

Çoğu vakada, olayın faili çocuğun tanıdığı bir kimsedir. Küçük çocukların, kendilerini tanıyan bir kişi tarafından istismar edildiklerini anlamaları özellikle zordur. İstismarcıların çocuğun güvenini kazanmak için onlara uyguladıkları hazırlama sürecini asla aklınızdan çıkarmayın. Çocukların, kendilerine hediyeler veren, onlardan bazı konuları sır olarak saklamalarını isteyen veya onlarla yalnız başına vakit geçirmek isteyen kişilerle ilgili olarak ebeveynlerini bilgilendirmeleri, evde bir kural haline gelmelidir.

Bilinmeyen failer

Bazı durumlarda fail bir yabancıdır. Çocuğunuza yabancılarla temasla ilgili basit kuralları öğretin: "asla bir yabancıya binme!", "asla bir yabancıdan hediye kabul etme!".

Yardım sağlama

Çocuklar, kendilerine yardımcı olabilecek meslek sahibi insanların (öğretmenler, sosyal hizmet görevlileri, kamu denetçileri, doktorlar, okul psikologları, polis memurları) ve yardım isteyebilecekleri telefon numaralarının var olduğunu bilmelidir.

Neden İç Çamaşırı Kuralı diye bir kural var?

Her beş çocuktan biri cinsel istismar ve şiddetin bir türüne maruz kalmaktadır. Bu durum, her yaştan, her renkten, her sosyal sınıftan ve her dinden çocuğun başına gelmektedir. Olayın faili, çoğu kez çocuğun tanıdığı ve güvendiği bir kişidir; bazen de bir başka çocuktur.

Bu durumun çocuğunun başına gelmesini engelleyebilirsiniz

Çocuklarla iyi iletişim cinsel istismarı engellemenin anahtarıdır. İyi bir iletişim, çocuğa karşı açık olmayı; kararlılıkla hareket etmeyi; çocuğun etrafında dürüst, dostça ve aşağılamayan bir atmosfer yaratmayı gerektirir.

İç Çamaşırı Kuralı size çocuğunuzla iletişim kurmada yardımcı olabilir

Çocuğa her yaşta İç Çamaşırı Kuralı öğretilir, çünkü her yaşta çocuk istismara maruz kalabilir. Bu konuyu çocuğunuzla konuşmaktan rahatsızlık duyuyorsanız, lütfen şunu aklınızdan çıkarmayın; bir yetişkinin bu konu hakkında konuşması, bir çocuğun aynı konu hakkında konuşmasından muhtemelen çok daha güçtür.

Çocuğunuzun cinsel istismara uğradığından şüphelenirseniz ne yapmalısınız?

Çocuğunuzun cinsel istismara uğradığından şüpheleniyorsanız, öncelikle çocuğunuza kızmamanız çok önemlidir. Çocuğunuzda, yanlış birşey yaptığı duygusunu sakın yaşatmayın. Çocuğunuzun sorguya çekmeyin. Ne olduğunu, ne zaman ve kiminle olduğunu sorabilirsiniz, ama bu olayın neden olduğunu sormayın. Çocuğunuzun önünde üzüldüğünüzü belli etmemeye çalışın. Çocuklar bu durumda kolaylıkla kendilerini suçlu hissedebilir ve bilgi vermektan kaçınabilirler. Az veya muğlak bilgilere dayanarak sonuç çıkarmaya çalışmayın. Çocuğunuza bu konuda birşeyler yapacağınıza dair telkinlerde bulunun ve derhal yardımcı olabilecek kimselerle, örneğin bir psikolog, çocuk gelişimi uzmanı, sosyal yardım görevlisi veya polisle temasa geçin. Türkiye'de cinsel şiddete maruz kalan çocuklara yardım için özel telefon hatları oluşturulmuş ve merkezler kurulmuştur. Ortada bir çocuğun cinsel şiddet mağduru olma riski ve olasılığı varsa, hemen size yol gösterebilecek olan bu merkezler ve telefon hatlarıyla temas kurmalısınız.

Bu konuda bilgi ve materyali nereden edinebilirsiniz?

Avrupa Konseyi, anne-baba ve bakıcıların İç Çamaşırı Kuralı'nı çocuklarına öğretmelerine yardımcı olmak için materyaller geliştirmiştir:

- Bir televizyon spotu (animasyon içeren bir çizgi film)
- Anne ve babaların 3-7 yaş arasındaki çocuklarına okuyabilecekleri bir kitap
- Posterler ve kartpostallar

Tüm bu materyallere www.kikoveel.org adresinden ulaşabilirsiniz. İç Çamaşırı Kuralı, Avrupa Konseyi'nin çocuklara karşı cinsel şiddeti önlemeyi hedefleyen 'BEŞTE BİR' kampanyasının bir parçasıdır. Desteklediğimiz diğer önleyici ve koruyucu tedbirlerle ilgili daha fazla bilgi için www.coe.int/oneinfive adresini ziyaret edebilirsiniz.

Kingdom of the Netherlands

